

باسمه تعالی

سؤالات درس به درس دین و زندگی (۲)، پایه یازدهم، بر اساس چاپ ۹۶

طراح: قاسم مندوانی، سرگروه معارف اسلامی و فلسفه و منطق شهرستان شادگان

ردیف	درس هشتم: «احیای ارزش‌های راستین»	صفحه
۱	«بنی‌امیه» طبق پیش‌بینی امیرالمؤمنین حضرت علی (ع)، بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگرداندند. درست ☒ نادرست ☐	۱۰۸
۲	آیا ائمه اطهار (علیهم‌السلام) با وجود شرایط سخت و بحرانی دوران خود در مقابل حاکمان، از مبارزه دست کشیدند؟ پاسخ: خیر، [آن‌ها از پا ننشستند] و به شکل‌های گوناگون با این حاکمان، مبارزه کردند و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین، «آموزه‌های قرآن» و «سخنان واقعی پیامبر (ص)» را در اختیار مردم جامعه قرار دادند.	۱۰۸
۳	تلاش و مجاهدت امامان (علیهم‌السلام) را می‌توان در قالب کدام مسئولیت‌های مقام امامت بررسی کرد؟ بنویسید. پاسخ: الف) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی ب) مجاهده در راستای ولایت ظاهری	۱۰۸
۴	اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم‌السلام) را فقط نام ببرید. پاسخ: ۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم ۲) اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) ۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو	۱۰۸
۵	از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم‌السلام)، «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» را توضیح دهید. پاسخ: در حالی که حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت میدان می‌دادند تا قرآن را مطابق با اندیشه‌های باطل خود تفسیر کنند، امامان بزرگوار (علیهم‌السلام) در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف این کتاب الهی بهره ببرند.	۱۰۸
۶	از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم‌السلام)، «تلاش برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)» را توضیح دهید. پاسخ: بعد از رحلت رسول خدا (ص)، نوشتن سخنان ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت آثار زیان‌باری برای مسلمانان داشت. البته، امام علی (ع) و حضرت فاطمه (س)، به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر اکرم (ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.	۱۰۹
۷	به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) امام رضا (ع) به اجبار کدام خلیفه عباسی از «مدینه» به «مرو» رفت؟ پاسخ: «مأمون» ب) پایتخت حکومت مأمون که امام رضا (ع) به اجبار این خلیفه عباسی به سوی آن می‌آمد، کدام است؟ پاسخ: «مرو» ج) چرا هزاران نفر از مردم مرو، به استقبال امام رضا (ع) آمده بودند؟ پاسخ: تا هر چه ایشان می‌گویند، بنویسند و برای خود و آیندگان نگه دارند.	۱۰۹

۱۱۰	<p>۸ با توجه به حدیث: «كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي آمِنَ مِنْ عَذَابِي» به سؤالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) این حدیث، به چه نامی مشهور است؟ پاسخ: «سلسله الذهب» یا «زنجیره طلایی».</p> <p>ب) امام رضا (ع) ترتیب روایان را تا «خداوند» چگونه معرفی فرمود؟ بنویسید.</p> <p>پاسخ: امام کاظم (ع) ← امام صادق (ع) ← امام باقر (ع) ← امام سجاد (ع) ← امام حسین (ع) ← امام علی (ع) ← پیامبر (ص)</p> <p>ج) در این حدیث، کدام کلمه قلعه محکم خداوند معرفی شده است؟ پاسخ: «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»</p> <p>د) امام رضا (ع) پس از گفتن این حدیث و درنگ، چه چیزی فرمود و مقصود ایشان چه بود؟ پاسخ: «بَشُرُوا بِهَا وَأَنَا مِنْ شُرُوطِهَا» - این بود که «توحید»، تنها یک لفظ و شعار نیست بلکه باید در زندگی «اجتماعی» ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با «ولایت امام» که همان «ولایت خداست»، میسر می گردد.</p> <p>ه) شیوه امام رضا (ع) در نقل حدیث «زنجیره طلایی» چه چیزی را نشان می دهد؟</p> <p>پاسخ: نشان می دهد که چگونه احادیث رسول خدا (ص)، از امامی به امام دیگر منتقل می شده است.</p>	۸
۱۱۰	<p>۹ حدیثی که به جهت توالی و پشت سر هم آمدن اسامی امامان (علیهم السلام) در آن، از امامی به امامی دیگر منتقل می شده است، به چه چیزی مشهور است و به کدام یک از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی این بزرگواران، اشاره دارد؟</p> <p>پاسخ: حدیث «سلسله الذهب» یا «زنجیره طلایی» - «اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)»</p>	۹
۱۱۰	<p>۱۰ از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم السلام)، «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: با گسترش سرزمین های اسلامی، سؤالات مختلفی در زمینه های «احکام»، «اخلاق» و «نظام کشورداری» پدید آمد. ائمه اطهار (علیهم السلام) با این که با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر «علم الهی» خود درباره همه این مسائل، اظهار نظر می کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره مند می ساختند.</p>	۱۰
۱۱۰	<p>۱۱ ثمره حضور سازنده امامان (علیهم السلام) و دوری از انزوا و گوشه گیری، فراهم آمدن کتاب هایی در چه زمینه هایی بود؟</p> <p>پاسخ: کتاب های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (علیهم السلام) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم است.</p>	۱۱
۱۱۰	<p>۱۲ فراهم آمدن کتاب هایی مانند «نهج البلاغه» از حضرت علی (ع) و «صحیفه سجاده» از امام سجاد (ع)، به کدام یک از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم السلام) اشاره دارد؟</p> <p>پاسخ: «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو»</p>	۱۲
۱۱۰	<p>۱۳ کتاب نهج البلاغه امام علی (ع) شامل چه بخش هایی است؟</p> <p>پاسخ: «خطبه ها»، «نامه ها» و «کلمات» آن حضرت</p>	۱۳
۱۱۱	<p>۱۴ تلاش ائمه اطهار (علیهم السلام) در زمینه تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، سبب چه نتایجی شد؟</p> <p>پاسخ: سبب شد که؛ حقیقت اسلام برای جویندگان آن، پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت اند بتوانند در میان انبوه تحریفاتی که توسط حاکمان ستمگر و علمای وابسته به آن ها صورت گرفته و مانند غباری چهره زیبای اسلام را پوشانده بود، به تعلیمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق را از باطل تشخیص دهند.</p>	۱۴

۱۵	امامان بزرگوار (علیهم السلام) در راستای ولایت ظاهری [تشکیل حکومت اسلامی]، از «دو جهت» با حاکمان زمان خود مبارزه می کردند؛ آن‌ها را بنویسید.
۱۱۲	پاسخ: اول؛ از آن جهت که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند. دوم؛ از آن جهت که این حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می گذاشتند و به مردم ستم می کردند؛ امامان (علیهم السلام) نیز وظیفه داشتند که بر اساس اصل «امر به معروف و نهی از منکر» با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.
۱۶	چرا لازم بود که امامان بزرگوار (علیهم السلام)، برای تشکیل حکومت اسلامی [ولایت ظاهری] به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند؟ پاسخ: تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین این دین را به «اجرا» درآورند و «عدالت» را برقرار سازند.
۱۷	اصول کلی امامان بزرگوار (علیهم السلام) در مبارزه با حاکمان را فقط نام ببرید. پاسخ: (۱) عدم تأیید حاکمان (۲) معرفی خویش به عنوان امام برحق (۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
۱۸	از اصول کلی امامان بزرگوار (علیهم السلام) در مبارزه خود، «عدم تأیید حاکمان است» آن را توضیح دهید. پاسخ: امامان بزرگوار (علیهم السلام)، هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می دادند. آنان اگر چه تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می کرد، آن مورد را تأیید می کردند، اما در غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را «یکسان» می دیدند.
۱۹	از اصول کلی امامان بزرگوار (علیهم السلام) در مبارزه با حاکمان عصر خود، «معرفی خویش به عنوان امام برحق است»، آن را توضیح دهید. پاسخ: آن بزرگواران، همواره خود را به عنوان امام و جانشین برحق پیامبر اکرم (ص) معرفی می کردند؛ به گونه‌ای که مردم بدانند تنها آن‌ها جانشین حضرتش و امامان برحق جامعه‌اند.
۲۰	امام صادق (ع) در روز «عرفه» و در مراسم «حج» که جمعیت زیادی از مسلمانان، از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند در میان انبوه جمعیت، کدام یک از اصول مبارزه با حاکمان را به کار گرفت؟ (۱) عدم تأیید حاکمان ☐ (۲) معرفی خویش به عنوان امام برحق ☒ (۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه ☐
۲۱	«ای مردم! رسول خدا (ص) امام و رهبر بود، پس از او علی (ع)، سپس حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی (علیهم السلام) به ترتیب امام بودند و اکنون من امام هستم.» این حدیث امام صادق (ع)، بیانگر استفاده ایشان از کدام یک از اصول مبارزه با حاکمان می باشد؟ پاسخ: «معرفی خویش به عنوان امام برحق».
۲۲	از اصول کلی امامان (علیهم السلام) در مبارزه با حاکمان عصر خود، «انتخاب شیوه‌های درست» را توضیح دهید. پاسخ: ایشان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با «شرایط زمان» بر می گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود و هم روش زندگی امامان (علیهم السلام) به نسل‌های آینده معرفی گردد.
۱۱۳	

۱۱۳	۲۳	رفتار ائمه اطهار (علیهم السلام) در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص) تا امامت حضرت مهدی (عج) و غیبت ایشان، چگونه بوده است؟ توضیح دهید. پاسخ: چنان «مکمل یکدیگر» است که گویی یک شخص می خواهد برای رسیدن به یک مقصد مسیری را بپیماید، ولی مسیر یک دست نیست؛ گاهی هموار است و گاهی ناهموار، گاهی لغزنده و خطرناک است و گاهی دشوار! ولی همه این جاده با همه این اختلاف ها به «یک هدف» ختم می شود، به گونه ای که گویی یک انسان است که ۲۵۰ سال زندگی کرده است و در شرایط مختلف فرهنگی، اجتماعی و سیاسی روش های مناسب را برگزیده و عمل کرده است.
۱۱۳	۲۴	رفتار حاکمان بنی امیه و بنی عباس در مقابل کسانی که به عنوان «پیرو و شیعه امامان (علیهم السلام)» شناخته می شدند، چگونه بوده است؟ پاسخ: همراه با خشونت و ستمگری بوده است، به طوری که اگر کسانی به عنوان شیعه امامان (علیهم السلام) شناخته می شدند به سختی «آزار و اذیت» می شدند و در بسیاری مواقع به «شهادت» می رسیدند.
۱۱۴	۲۵	ائمه اطهار (علیهم السلام) می گویند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «تقیه» پیش ببرند؛ یعنی چه؟ پاسخ: یعنی اقدامات خود را «مخفی نگه دارند» و در عین ضربه زدن به دشمن، کم تر ضربه بخورند.
۱۱۴	۲۶	«تقیه» را تعریف نمایید. پاسخ: آن بخش مخفی مبارزات ائمه اطهار (علیهم السلام) در مقابل دشمن، که در عین ضربه زدن به او، کم تر ضربه بخورند.
۱۱۴	۲۷	امامان (علیهم السلام) با مخفی نگه داشتن ارتباط میان خود و یاران صمیمی و فداکارشان در نقاط مختلف سرزمین های اسلامی، نمی گذاشتند که بنی امیه و بنی عباس، آن ها را شناسایی و به شهادت برسانند؛ در این روش، ایشان از کدام اصل از اصول کلی مبارزه با حاکمان بهره می بردند؟ پاسخ: «انتخاب شیوه های درست مبارزه»
۱۱۵	۲۸	امام علی (ع) پس از این که از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، برای حفظ نظام نوپای اسلامی چه کاری را انجام داد؟ پاسخ: «سکوت» پیشه کرد؛ البته، به معنی «گوشه گیری» ایشان نیست. ایشان، هر جا که کاری خلاف موازین اسلام می دید، «انتقاد» می کرد و هر جا از حضرتش کمک می خواستند، آنان را «یاری» می نمود تا این که مردم، پس از خلیفه سوم به سوی ایشان آمدند و یک صدا از ایشان خواستند که حکومت را بپذیرد.
۱۱۵	۲۹	امام علی (ع) وقتی حکومت را به دست گرفت، دست به چه کاری زد؟ پاسخ: (۱) به سرعت دستور برکناری فرمانداران فاسد و ظالمی همچون معاویه را داد. (۲) به برقراری عدالت در جامعه پرداخت.
۱۱۵	۳۰	شبهت کار امام حسن (ع) با امیرالمؤمنین علی (ع) در برخورد با معاویه را بنویسید. پاسخ: امام حسن (ع) نیز مانند پدر بزرگوارشان، دستور «جهاد» علیه معاویه را صادر کرد. معاویه، با صرف هزینه های زیاد توانست بیش تر فرماندهان سپاه امام را از بُرد با خود منصرف کند و با حيله ها و نیرنگ های گوناگون، بسیاری از مردم را با خود همراه سازد.
۱۱۵	۳۱	امام حسن مجتبی (ع) با سنجیدن شرایط زمانه خود، صلاح را بر آن دید که بر خلاف میل باطنیشان، از «.....» با معاویه دست بردارد و با او، «.....» کند. پاسخ: «جنگ» - «صلح»
۱۱۵	۳۲	دو مورد از شرایط صلح نامه امام حسن مجتبی (ع) با معاویه را بنویسید. پاسخ: (۱) شیعیان و یاران امیرالمؤمنین علی (ع) را آزار ندهد. (۲) معاویه برای خود، جانشینی تعیین نکند.

۱۱۵	۳۳	آیا معاویه، به بندهای قرارداد (صلح نامه) با امام حسن مجتبی (ع) عمل کرد؟ پاسخ: خیر، بلکه آن‌ها را زیر پا گذاشت؛ مثلاً یکی از بندهای قرارداد عدم تعیین جانشین برای خود بود، در حالی که او فرزندش یزید را به عنوان جانشینش، معرفی کرد.
۱۱۵	۳۴	روش امام حسین (ع) در برخورد با معاویه را با روش امام حسن مجتبی (ع) مقایسه نمایید. پاسخ: امام حسین (ع) در زمان معاویه همان روش برادر بزرگوارش را [یعنی صلح]، پیش گرفت و تا معاویه زنده بود [به مدت ۱۰ سال] علیه او جهاد و قیام نکرد؛ ولی با «انتقادهای شدید از او»، مردم را آگاه می نمود.
۱۱۵	۳۵	روش امام حسین (ع) در مقابل جانشینی یزید را توضیح دهید. پاسخ: وقتی یزید به حکومت رسید، امام حسین (ع) روش قبلی خود [در زمان معاویه] که صلح بود، تغییر داد و متناسب با شرایط جدید، تصمیم گرفت زیر بار بیعتش نرود و علیه او قیام کند. رفتار و کردار یزید آن قدر از اسلام دور و بیگانه بود که امام حسین (ع) می دانست اگر او را تأیید کند! و او به حکومتش ادامه دهد، «حقیقت اسلام» نابود خواهد شد.
۱۱۶	۳۶	پس از شهادت امام حسین (ع)، با شیعیان و طرفداران اهل بیت (علیهم السلام) چگونه رفتار شد؟ پاسخ: سرکوبی آن‌ها به شدت آغاز شد؛ گروهی از مردم «کوفه» که امام حسین (ع) را در کربلا همراهی نکرده بودند، از عمل خود پشیمان شده، توبه کردند و علیه یزید قیام کردند. قیام این افراد، «توابعین» نام دارد. در این جریان، قیام این گروه و سایر گروه‌ها سرکوب شد و بنی امیه، هر کس را که احتمال می دادند طرفدار اهل بیت (علیهم السلام) است، اذیت و آزار می کردند.
۱۱۶	۳۷	امام سجاد (ع)، در کنار گسترش معارف اسلامی از چه طریقی به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداخت؟ توضیح دهید. پاسخ: ایشان از طریق «دعا»: انسان‌هایی فداکار، معتقد، دارای بینش عمیق تربیت کرد و بار دیگر با علاقه‌مندان اهل بیت (علیهم السلام) ارتباط برقرار نمود. به سبب همین اقدامات، بار دیگر تشیع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضوری فعال پیدا کرد.
۱۱۶	۳۸	به چه دلایلی در دوران امام باقر (ع)، زمان معرفی اسلام اصیل فرا رسید؟ پاسخ: (۱) فعالیت امام سجاد (ع) (۲) قوت گرفتن مجدد شیعیان (۳) ضعف تدریجی بنی امیه
۱۱۶	۳۹	کدام امام معصوم، یک نهضت علمی و فرهنگی بزرگ را آغاز کرد؟ و اولین اقدام وی در این زمینه، چه بود؟ پاسخ: «امام باقر (ع)» - اولین اقدام ایشان «تربیت شاگردان و دانشمندانی بود که بتوانند اعتقادات اهل بیت (علیهم السلام) را در میان مردم گسترش دهند.»
۱۱۶	۴۰	تربیت شاگردان و دانشمندان برای گسترش اعتقادات اهل بیت (علیهم السلام) به عنوان اولین اقدام امام باقر (ع)، پایه‌گذاری یک مدرسه در کدام شهر بود؟ توضیح دهید. پاسخ: شهر «مدینه»؛ البته، با توجه به ظهور فرقه‌های گوناگون در جهان اسلام، اقدامی ضروری به شمار می رفت در این مدرسه علمی، معارف اصیل اسلامی تدریس می شد. در عین حال، امام پیوسته شایستگی حاکمان غاصب و جبار بنی امیه را زیر سؤال می برد و نظر اسلام را درباره «امامت» و «خلافت» بیان می کرد.
۱۱۶	۴۱	در زمان کدام یک از امامان معصوم، ناخشنودی نسبت به دستگاه بنی امیه به «اوج» خود رسید؟ (۱) امام حسین (ع) ☐ (۲) امام سجاد (ع) ☐ (۳) امام باقر (ع) ☐ (۴) امام صادق (ع) ☒
۱۱۶	۴۲	در زمان امام صادق (ع)، دو جریان علیه بنی امیه فعالیت می کردند؛ کدام اند؟ پاسخ: (۱) عباسیان (۲) علویان

۱۱۶	چرا امام صادق (ع) در دوران ضعف بنی امیه، مبارزه خود را «علنی تر» کرد؟ پاسخ: زیرا «علویان»؛ دوستان اهل بیت (علیهم السلام) بر علیه بنی امیه فعالیت می کردند.	۴۳
۱۱۶	آیا امام صادق (ع)، قیام زید بن علی [عموی خود] را تأیید کرد؟ پاسخ: «بلی»	۴۴
۱۱۶	چرا پس از دوران بنی امیه، دوران اختناق و سخت گیری نسبت به علویان دوباره آغاز شد؟ پاسخ: (۱) اشتباهات مسلمانان و روی آوردن آن ها به بنی عباس (۲) پیروز شدن بنی عباس بر بنی امیه	۴۵
۱۱۶	امام صادق (ع) در تمام دوران امامت خود، جهاد علمی کدام امام معصوم را ادامه داد؟ پاسخ: پدر بزرگوار خویش [امام باقر (ع)؛ ایشان در این زمینه، هزاران شاگرد را در رشته های مختلف «معارف اسلام» تربیت کرد.	۴۶
۱۱۶	زمان کدام معصوم، دوره «اختناق شدید» بود، اما ایشان دست از مبارزه برنداشت و آن را به صورت [آشکار و مخفی] ادامه داد و به «تربیت شیعیان» پرداخت. این امام، سال های طولانی را نیز در «زندان ها» به سر برد تا این که در زندان به دستور «هارون» به شهادت رسید؟ پاسخ: «امام کاظم (ع)»	۴۷
۱۱۷	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) بعد از شهادت امام کاظم (ع)، امامت و رهبری شیعیان بر عهده چه کسی قرار گرفت؟ پاسخ: «امام رضا (ع)» ب) ده سال اول امامت امام رضا (ع) در دوره کدام خلیفه عباسی و چگونه بود؟ پاسخ: «هارون»؛ دوران «بسیار سختی» محسوب می شد. ج) کدام عامل در زمان امام رضا (ع)، زمینه فعالیت بیش تر شیعیان شد و بر تعداد علاقه مندان به ایشان افزود؟ پاسخ: «روی کار آمدن مأمون» د) مأمون عباسی برای جلب امام رضا (ع) و علویان به خود، دست به چه اقدامی زد؟ پاسخ: به اجبار و زور امام را «ولیعهد» و «جانشین» خود معرفی کرد. ه) امام رضا (ع) به دستور چه کسی به شهادت رسید و چرا؟ پاسخ: «مأمون عباسی»؛ زیرا این خلیفه، «در رسیدن به نقشه های خود ناکام» ماند.	۴۸
۱۱۷	آیا با شهادت امام رضا (ع)، وضعیت شیعیان و علویان بهتر شد؟ پاسخ: خیر، بلکه مرحله بسیار سختی بر آن ها پدید آمد، به طوری که حتی ارتباط معمولی و رفت و آمد به خانه امام جواد (ع) نیز مشکل شد.	۴۹
۱۱۷	کدام امامان معصوم (ع) را در پادگان نظامی سامرا منزل دادند و سپس به شهادت رساندند؟ پاسخ: امام هادی و امام حسن عسکری (علیهم السلام)	۵۰
۱۱۷	سه امام معصوم [نهم، دهم و یازدهم]؛ با وجود سخت گیری ها در دوران امامت خود چه کارهایی را انجام دادند؟ پاسخ: (۱) معارف بازمانده از پدران گرامی خود را حفظ کردند و از طریق شاگردان به نسل های بعد رساندند. (۲) مانع نابودی مکتب اهل بیت (علیهم السلام) شدند.	۵۱
۱۱۷	یکی از منابع معرفتی شیعه چه نام دارد و توسط کدام امام معصوم بیان شده است؟ و چه کسانی آن را برای ما نقل کرده اند؟ پاسخ: «زیارت جامعه کبیره» - «امام هادی (ع)» - «باران این امام آن را برای ما شیعیان نقل کرده اند.»	۵۲
۱۱۷	کدام زیارت، مانند یک درس «امام شناسی» است و سبب شناخت بهتر امامت و ویژگی های ائمه اطهار (علیهم السلام) می شود؟ پاسخ: «زیارت جامعه کبیره»	۵۳

۱۱۷	در دوره کدام امام معصوم (ع)، فعالیت و کلا و نمایندگان ایشان اوج گرفت؟ پاسخ: «امام هادی (ع)»	۵۴
۱۱۷	امامان بزرگوار (علیهم السلام)، وکیل و نماینده آنان را در چه شهرهایی منصوب می کردند؟ پاسخ: شهرهایی که «شیعیان» در آن حضور داشتند.	۵۵
۱۱۷	کار و کلاهی امامان بزرگوار (علیهم السلام)، چه بود؟ پاسخ: (۱) ارتباط پیوسته با شیعیان (۲) تعیین وظایف آنان	۵۶
۱۱۸	کدام عامل در دوره امام هادی (ع)، مانع از همپاشیدگی شیعیان شد؟ پاسخ: «تشکیل نظام ارتباطی وکالت»	۵۷
۱۱۸	و کلا، چگونه خدمت امام می رسیدند و پیام ایشان را به مردم می رساندند؟ پاسخ: «به صورت مخفیانه»	۵۸
۱۱۸	ارتباط از طریق «.....» زمینه را برای غیبت امام عصر (عج) نیز آماده می کرد. پاسخ: «وکیل» یا «وکالت»	۵۹
۱۱۸	در دوره غیبت صغری؛ امام زمان (عج)، چند نایب خاص داشت و وظیفه آنان چه بود؟ پاسخ: «چهار نفر» - «رابط میان امام و مردم بودند».	۶۰
۱۱۸	به دلیل این که مردم در دوره قبل از امام عصر (عج)، ارتباط از طریق «.....» را یاد گرفته بودند، در دوره امامت ایشان، [عصر غیبت صغری] به «.....» حضرتش مراجعه می کردند. پاسخ: «وکیل» - «نایبان خاص»	۶۱
۱۱۸	همزمان با فرا رسیدن کدام دوره در زمان امامت امام عصر (عج)، شیوه ارتباط از طریق نواب خاص با ایشان نیز قطع شد؟ پاسخ: دوره غیبت کبری [طولانی]	۶۲
۱۱۸	وظیفه ما در برابر پیامبر (ص) و امامان (علیهم السلام)، چیست؟ پاسخ: این است که به گونه ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست؛ بلکه اسم باید با «عمل [صالح]» همراه باشد تا پیرو حقیقی پدید آید. آنان، هم اکنون ناظر بر ما هستند و به پیروان خود می نگرند تا ببینند چه می کنند. امام صادق (ع) خطاب به شیعیان می فرماید: «مایه زینت و زیبایی ما باشید، نه مایه زشتی و عیب».	۶۳